

OTROKOVE PRAVICE

19.5.2020

Vsi otroci imajo pravice

**Pravica pravic je pravica živeti,
biti otrok, za srečo rojen,
tata in mamó ob sebi imeti
in jima padati veselo v objem.**

**Lepa pravica je teči po trati
in ne biti kot trava teptan,
učiti se brati in biti med brati
enakovreden in spoštovan.**

**Rasti kot rastejo jelke in bori,
poslušati pesmi, ne pokov granat,
in potem enkrat ob majniški zori
reči nekómu: Imam te rad!**

**In še: biti duša v svetu brez duše,
majhna svetloba sredi velike teme,
ali vsaj kaplja v obdobju suše,
ne biti nihče, a otrok, ki je vse.**

Tone Pavček

- Preberi si Pavčkovo pesem in razmisli, o čem se boste učili tokrat.
- Da, drži, o **pravicah otrok**.

[KLKNI NA TO BESEDILO IN SI
OGLEJ POSNETEK.](#)

Generalna skupščina Združenih narodov je 20. novembra **1989** sprejela **Konvencijo o otrokovih pravicah**.

Združeni narodi so s sprejetjem Konvencije o otrokovih pravicah v svet poslali pomembno sporočilo - da so otroci osebnosti z vsemi pravicami človeka, ki pa potrebujejo posebno skrb in zaščito.

Konvencija o otrokovih pravicah, ki jo je sprejela OZN, velja za vse otroke in mladostnike na svetu, ki še niso stari 18 let.

Konvencija je mednarodni dogovor, ki ga sprejmejo države podpisnice. Države podpisnice **zavezuje k spoštovanju** določil.

Kdo so podpisnice Konvencije o otrokovih pravicah?

- Konvencija o otrokovih pravicah ima ogromno razsežnost, saj nosi skoraj **univerzalen karakter**. Ratificirale so jo namreč vse države OZN (zajema skoraj vse države sveta; ustanovljena je bila 26. 10. 1945 v San Franciscu) razen ZDA in Somalija.
- Z ratifikacijo konvencije (Slovenija od leta 1990), se **vlade** zavežejo, da bodo ščitile in zagotavljale otrokove pravice ter so hkrati za to **odgovorne** pred mednarodno skupnostjo. Obvezane so, da vse dejavnosti in politike sprejemajo v luči najboljše **otrokove koristi**.

- Ti osnovni standardi – imenovani tudi človekove pravice – postavljajo minimalne **pravice in svoboščine**, ki bi jih morale vlade upoštevati. Temeljijo na **spoštovanju dostojanstva vsakega posameznika** ne glede na raso, barvo, spol, jezik, veroizpoved, politično ali drugo prepričanje, narodno ali družbeno poreklo, premoženje, rojstvo ali kakršen koli drug položaj in **veljajo za vse in povsod**.

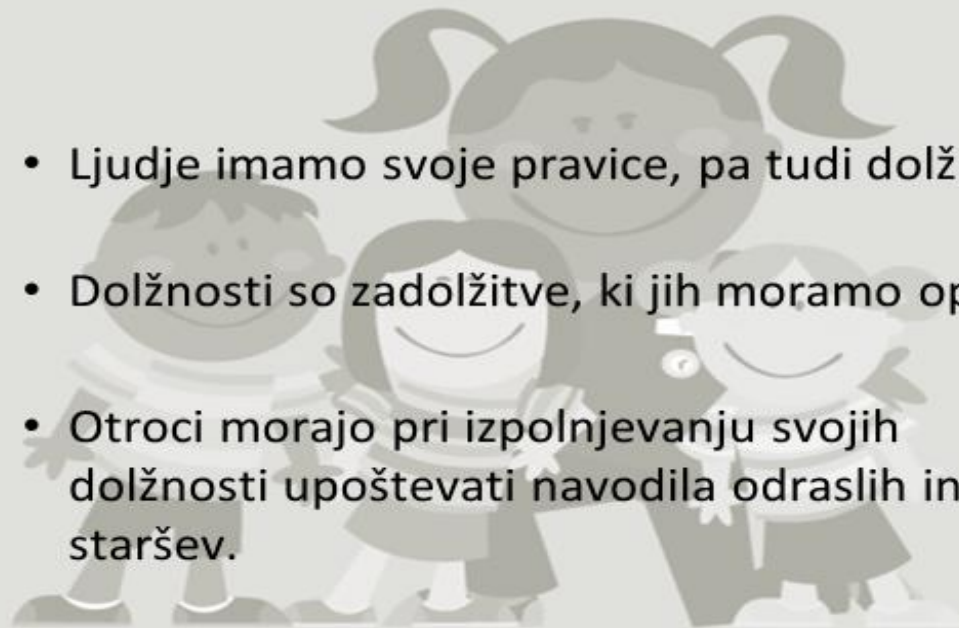
Načela Konvencije

Konvencijo sestavljajo štiri **glavna načela**:

- nediskriminacija
- najboljša korist otroka
- pravica do preživetja in zaščite (npr. pravica do zdravstvenega varstva, pravica do zaščite pred izkoriščanjem)
- pravica do soudeležbe (npr. pravica do izražanja mnenj)

- Otrokom pripadajo vse človekove pravice.
- Otroke dodatno varujejo še otrokove pravice.
- Otrok je vsako človeško bitje, mlajše od 18 let.

- Ljudje imamo svoje pravice, pa tudi dolžnosti.
- Dolžnosti so zadolžitve, ki jih moramo opraviti.
- Otroci morajo pri izpolnjevanju svojih dolžnosti upoštevati navodila odraslih in staršev.

DOMAČA NALOGA

**V zvezek zapiši dve dolžnosti, ki ju imaš doma
in
dve dolžnosti, ki ju imaš v šoli.**

V nekaterih državah sveta (Etiopija, Jemen, Afganistan, Indija) so poroke mladoletnih nekaj povsem običajnega. A na ta način so kršene številne otrokove pravice. Oglej si [videoposnetek](#).

ŠE POMEMBNO OBVESTILO

Ta teden vas čaka še zadnja snov pred testom (ki je ne pišete na testu) in ga pišete v **torek, 26. maja 2020, ob 10. uri.**

Video uro je 7. b že imel prejšnji teden, **7. a** pa prosim, da se udeležite **Zoom srečanja za DKE 7 v sredo, 20. maja, ob 12. uri.**

ČESTITAM, KONČAL SI S
TOKRATNIM DELOM.

CILJI, STANDARDI

- Razvije lastno vrednostno usmeritev.
- Razvije sposobnost za presojanje o tem, ali se v ustavi zapisane pravice udejanjajo v vsakdanjem življenju.
- Oceni, katere izmed človekovih in otrokovih pravic so zanj in njegove starše trenutno najpomembnejše.
- Seznan se z ustanovami, ki skrbijo za varovanje človekovih pravic.
- Razume, da uveljavljanje človekovih pravic ne prinese samodejnih rešitev vseh konfliktov.
- Spozna načela, vgrajena v opredelitve otrokovih pravic.
- Razmisli in z argumenti utemelji, zakaj ob človekovih potrebujemo tudi otrokove pravice.
- Seznan se s postopki varovanja otrokovih pravic in ustanovami, ki za to skrbijo.
- Razume posebnost otrokovih pravic.
- Seznan se z delovanjem nevladnih organizacij, ki si prizadevajo za uveljavljanje človekovih in otrokovih pravic.

Pripravili učiteljci: Martina Popič in Brigita Plemeniti

Kontakt: martina.popic@gmail.com,

bigiplemeniti@gmail.com